

Mesečni bilten vodnobilančnega stanja kmetijskih tal v Sloveniji za zimsko obdobje (od 1. oktobra do 31. marca) 1. – 30. november 2014

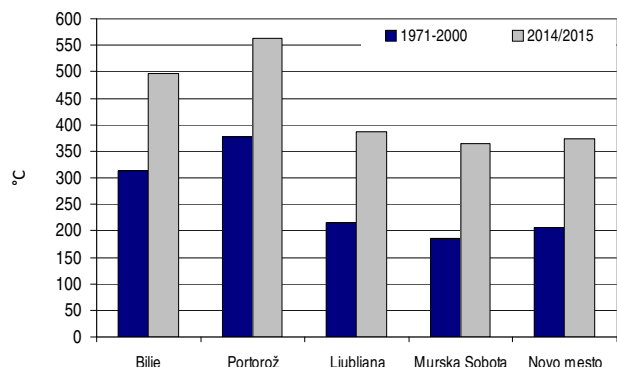
Za nami je izjemno tople november, ki je omogočal dobre pogoje za kalitev in vznik semen, vendar pa je bil proces ponekod vseeno moten zaradi obilnih padavin v prvih dveh dekadah meseca. Lokalno zelo intenzivne padavine so spet povzročale škodo, količine dežja so bile ponekod zopet rekordne. Nadaljujejo se težave zaradi premokrih kmetijskih tal.

METEOROLOŠKE RAZMERE

November je bil izredno tople in moker. Po ustaljenem vremenu v prvih novembrskih dneh je močno deževje od 5. do 8. novembra povzročalo težave predvsem v zahodni in osrednji Sloveniji. Marsikje na zahodu je padlo več kot 200 mm dežja, medtem ko ga je bilo ponekod na vzhodu le okrog 50 mm. Intenziteta padavin je bila zelo spremenljiva, ponekod so nalivi dosegli tudi nekajletno povratno dobo (Več o dogodku najdete na spletni strani: http://meteo.arso.gov.si/uploads/probase/www/climate/text/sl/weather_events/dezevje-4-8nov14.pdf).

Skupno je bilo v novembru na severovzhodu okrog 30 mm dežja, količina se je povečevala proti zahodu, kjer so v spodnji Vipavski dolini namerili tudi nekaj več kot 400 mm dežja, kar je skoraj trikratnik povprečja, v Bovcu skoraj 760 mm. Tretja dekada v mesecu je bila bolj suha. Temperature zraka so bile visoko nad povprečnimi vrednostmi, od 4 °C v zahodni, južni in osrednji Sloveniji pa do 5,5 °C na Štajerskem, Koroškem in v Prekmurju. Dnevna odstopanja temperature zraka so bila na nekaterih postajah rahlo pod dolgoletnim povprečjem samo en dan v mesecu, sicer pa krepko nad njim. November nas je, kot že mnogo letošnjih mesecev, prikrajšal za sončne žarke. Trajanje sončnega obsevanja je povprečne vrednosti doseglo le na skrajnem zahodu ter skrajnem severovzhodu države, sicer so se vrednosti gibale od 50 % navzgor. Najmanj je sonce sijalo v osrednji Sloveniji, v pasu od Kamniško-Savinjskih Alp na severu, do kočevskega in Gorjancev na jugu, le do 50 ur.

KUMULATIVNE EFEKTIVNE TEMPERATURE ZRAKA (> 5 °C) od 1.10.2014 do 31.11.2014 v primerjavi s povprečjem

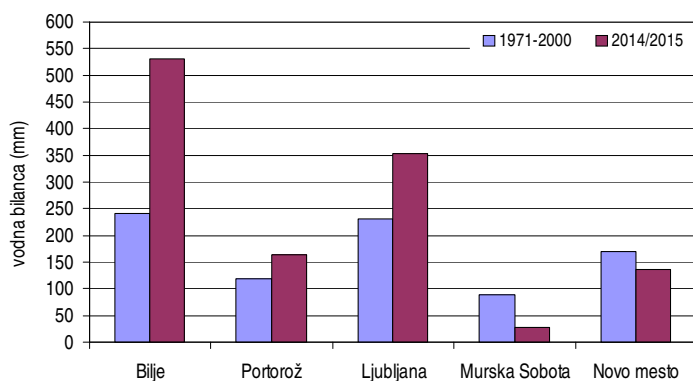
STANJE RASTLIN

V severovzhodni Sloveniji je setev ozimne pšenice potekala še v prvi in drugi dekadi novembra. Temperaturne razmere za kalitev in vznik semen so bile skoraj do konca druge dekade ugodne. Zaradi različnih rokov setve smo lahko ob koncu novembra že opazovali posevke v različnih stopnjah razvoja, nekatere šele v fazi vznika, številne druge v fazi od enega do treh listov. Ozimni ječmen se je razraščal in je bil v dobri kondiciji, razen na zbitih tleh ali na območjih kjer je zastajala voda. Tam je opaziti rumenenje listov, ki pa je lahko tudi posledica neustrezne kislosti tal. V zadnji tretjini novembra se je nekoliko ohladilo, najnižje temperature zraka so se približevale ničli, čez dan pa so bile še med 10 in 15 °C, kar je sicer omogočalo ugodne pogoje za kopičenje asimilatov in utrjevanje posevkov za preživetje morebitnih nizkih temperatur zraka pozimi. Nadaljnje utrjevanje posevkov bo odvisno od vremenskih razmer v prvem zimskem mesecu, če ne bo snežne odeje, bo ob močnejših ohladih obstajala nevarnost golmrzice.

Pšenični posevki so ozeleneli drugod po Sloveniji, razvojne faze pa so v nekaj dnevni časovni prednosti pred severovzhodno Slovenijo, saj so bile razmere za setev precej ugodnejše. Izjeme so bila poplavljen območja, ki sicer ne predstavljajo območje intenzivne pridelave pšenice, a kjer je voda poplavlila zasejane površine bo škoda na njih verjetno neizogibna.

Precej težav s setvijo, ki običajno poteka v prvi polovici novembra, so zaradi premokrih tal in pogostih padavin imeli tudi na Vipavskem in Goriškem.

KUMULATIVNA VODNA BILANCA 1.10.2014 - 31.11.2014 v primerjavi z dolgoletnim povprečjem

TEMPERATURA IN STANJE TAL

Povprečne temperature tal v setveni globini (5 in 10 cm) so se gibale med 9 in 11 °C (od 3 do 5 °C nad dolgoletnim povprečjem). Najnižje vrednosti so se gibale med 3 in 8 °C, najvišje pa med 13 in 18 °C.

Efektivne temperature zraka od 1. oktobra do 30. novembra na izbranih postajah presegajo običajne vrednosti za od 167 do 185 °C.